

(0/38)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONAPREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

La nova «verdad en marcha»

Els estan amagant l' ou covat, romput, regalant,

y ni aixis se'n donan compte...
¡Mireu si serán babaus!

ULLADA POLÍTICA

Vots son trunfos, no hi ha més llei que aquells. Sobre aquests vots no cal analisar qui 'ls dona ni perquè 'ls dona, si obra per conciència ó per obediència. Son vots y això basta.

El diputat Sr. Burell, en el curs del debat dels sucs, va denunciar un fet d'extraordinaria gravetat: un repartiment de cédulas lliberades, en número de més de 34,000, fet á distintas persones, algunes d'elles de gran influència política. ¿Per qué's fan aquests regalos, que valen diners y's cotisan en bolsa? ¿Pel gust de ser generós? No es presumible. Més segur es creure en el principi «*do ut des*», que aplicat al cas present s'ha de traduir així: «Jo t'dono cédulas y tú m'donarás apoyo.»

Y l'apoyo prestat salta á la vista, ab sols seguir attentament els debats parlamentaris. Tots els arguments que s'alegan en contra de un projecte atentatori á la llibertat del treball, contrari als legítims interessos dels productors de la primera matèria ab

que 'l sucre s'elabora y de las industries derivadas de la sucra, y perjudicial al consumidor; tots aquests arguments apoyats en las protestas del país, restan invariablemente sense impugnació seria. Se tira á sacrificiar tot en profit de una industria privilegiada, que passa grans apuros per efecte de la seva mala organització y tal volta també ab motiu de haver tingut las mans foradadas en la concessió de sous y en el repartiment de cédulas cotisables.

Davant de aixó, qualsevol dirà si existeix no'l dret, sino'l deber ineludible, imperiós, el deber d'honor de practicar una escrupulosa investigació, pera fixar las responsabilitats que pugan oferir-se ó desvanéixer de una vegada els duptes agobiadors, qu'envolten el projecte de una atmòsfera irrespirable.

Donchs, no senyors. Lo qu'en tan delicada matèria s'efectua en tots els Parlaments del món, no's deu efectuar en el Parlament d'Espanya.

En Maura ho va sosténir á peu y á caball, apoyantse en la socorreguda teoria de la honorabilitat dels representants del país, que segons ell, son indiscutibles. Basta ser diputat ó senador, mal se'n sigui, no pels vots dels electors sino per la imposició de qualsevol govern, pera convertirse en un home digne, incorruptible, fora del alcans de tota sospita. Y á major abundant, de la culpa particular se'n fa una qüestió de cos, ab lo qual, els dolents y 'ls bons quedan per un igual cuberts encare que siguin ab una capa de fems.

Per això el sofista mallorquí exclamava: «El mero

2,000

hecho de presentar esa proposición sin votarla siquiera, demuestra ya hasta donde puede rebajarse el decoro y la dignidad del Parlamento.

Es á dir: el desitj de passar una bugada arguix rebaixament en el decoro y en la dignitat de un Cos deliberant. Lo decorós y lo digne es no ensenyar la roba bruta, encare que s' haja de anar ab ella sobre la pell, encare que la pudo qu' exhali tapi l's espirits.

Contra questa teoria estrafalaria parlaren els diputats solidaris, y en Salmerón sintetisá el debat ab una frasse escultural de les sevas:

«Con vuestra conducta—digué—hacéis imposible una vida moral capaz de inspirar confianza al país.»

Després de aixó els 130 devots de la regeneració nacional, tal com l' entén en Maura, ja podian votar contra la proposició dels solidaris. Vots son triunfos.

Pero parodiand la frasse francesa «*Bien rira qui rira la dernière*», bé podém dir que «votarà millor el darrer que voti.» Y que 's desenganyi en Maura: el darrer á votar serà l' país.

* *

La lluya está entaulada y l' episodi dels sucores, com moltes altres qüestions anàlogas que anirán suscitants, no son més que petits incidents de la gran campanya que, per iniciativa de Catalunya, s' està sostenent entre l' país, cada dia més ansios de redempció, y l' homes del règim centralista, cada dia més empenyats en perpetuar el seu domini odíos, ruïnós, vergonyós i insoporable.

Ells, prevalguts del número, s' figurant que guanyan en aquestes accions parcials; pero, en realitat, jugan á la *ganar pierde*. Perque l' país, á cada nou sotració, se desvetlla, obra l's ulls, veu clarament lo que passa, y la visió de tants desditzas y vergonyas se grava fondament en la seva conciencia, li fa bullir la sanch y li imposa la noció exacta de la seva forsa incontrastable el dia en que's decideixi á posarla al servei de la seva voluntat soberana.

Catalunya aixís ho ha fet ja, y com ella procedirà el resto d' Espanya. La Solidaritat se va extenent per tot arreu. L' última femada dels sucores que li acaba de posar en Maura la farà créixer a ulls vistos.

PEP BULLANGA

Un Panamá dols

FEl diputat Sr. Burell, ho va dir en plé Congrés, sense que ningú s' atrevís á desmentirlo. «La Sociedad general azucarera ha repartit entre personalitats políticas 34,000 cédules liberadas.»

Trentaquatres mil pilons de sucre que 's cotisan en bolsa, y donan dret al qui 'n posseixi á tallar el cuponet per endolcir las amarguras d' aquella trista vida. Trentaquatres mil pilons de sucre, regalats als politichs partidaris del actual estat de coses, pera persistir, valents y denodats, en la defensa de la patria, que no en vá l's pilons de sucre tenen la forma de projectils cònichs.

Aixís se comprén l' entussiasme ab que defensan el monopoli en favor d' una Companyia tan rumbosa y patriótica. El sucre y la política s' ha vist que tenen unes relacions molt més intimas que lo que molts podian arribar á figurarse. ¿Qué son sino la major part dels politichs del torn pacífich, més que una colla de lleminers?

* *

Afortunadament, no pertanyen al número dels que van en busca del terrosset de sucre, els dignes representants en Corts de la Solidaritat catalana, y alguns altres elements qu' en aquesta qüestió s' han posat al costat seu, en defensa dels interessos del país y de la moralitat pública.

Plenament satisfets podém estar de la seva campanya tant inteligenç, com enèrgica. Després de combatre un dia y altre dia els desditzas projectes del govern, acumulant rahons de pes y arguments incontrovertibles, que no han tingut may impugnació seria: quan a totes las observacions que han fet, inspirades en l' interès del país y en un recte criteri de justicia, se 'ls ha respondat ab la perspectiva de una majorità que tancant els ulls vota sempre tot lo que li manan, l' hora fou arribada de posar de relleu, á la fas del mon, la responsabilitat que pugui haver contret uns y altres, dintre de aquest nou Panamá, de aquest Panamá dols. Precisa demostrar que hi ha una cosa superior á las servils decisións d' una majorità ligada ab el govern per vinculs de la gratitud: precisa demostrar la existéncia de un Tribunal superior, que tenint el seu estatje en la conciencia pública dicta l's seus fallos inapelables.

Varen comprender l's diputats solidaris que no devian gastar les sevas energias en las aventuras de un obstruccionalisme purament efectista, y que cap resultat pràctic hauria produxit. Varen comprender així mateix, que la victoria no pertany mai al que s' arrebata y cega, sino al que sab mantenir-se seré, fort en els seus drets, fins á descubrir el punt flach del enemic, pera ferirlo de mort y acabar ab ell. Aquesta es la política positiva y honrada á que deu la Solidaritat la seva vida, la seva forsa y l' seu creixent prestigi.

En el debat sobre l's sucores els diputats solidaris van carregarsse de rahó. En la proposició demandant una informació parlamentaria pera posar en clar la gravissima denuncia formulada pel Sr. Burell, han concretat las aspiracions de un país indignat, sedent de moralitat y de justicia.

Aixís, y sols aixís es com se traballa per la regeneració de la patria; aixís y sols aixís es com se fa obra revolucionaria, de un efecte incontrastable. Obra revolucionaria terriblemente negativa contra l's autors y amparadors de abusos y inmoraltats, y fundamentalment positiva per sa trascendència regeneradora.

* *

L' accusació de la minoria solidaria vé plenament justificada per la tenacitat, buyda de arguments, ab que s' ha vingut sostenint un descabellat projecte, renyat ab la llibertat del treball, y si propici als interessos de una companyia privilegiada, terriblement contrari als interessos del país.

Unicament prestante honradament á efectuar una informació imparcial y sincera, esbrinant, nom per nom, els subjectes afavorits per la rumbosa Companyia, buscant quins homes politichs de influència desempenyan en ella càrrecs tributaris; únicament tirant de la manta ab mà implacable, se podian destacar las responsabilitats individuals y ferlas efectivas en forma deguda. D' altra manera aqueixas responsabilitats semblan tornar-se colectivas.

Del Panamá, á Fransa, la República n' va sortir més que may honrada, perque va ser justiciera. De tota la brutícia cremada públicament, ne va brollar un gas sanejador de l' atmosfera infacionada pel baf de la inmoraltat.

¿Qué fan els homes que tenen á Espanya la responsabilitat del govern?

Encare que invocant especiosas excuses ó apelant á un punt de honor tan fictici, que no resisteix els efectes de una informació lleial, tractin de ofegar la qüestió, com tantas y tantas de la mateixa índole se n' han ofegat anteriorment, avuy ja no poden conseguirlo.

Han fet tart. L' Espanya de avuy no es ja l' Espanya adormida, amodorada, impassible de alguns anys enrera. La Solidaritat es un desvetllador poderós de las energias nacionals.

* *

La Solidaritat catalana ha posat en acció la representació legítima, genuína, abnegada de tot un poble. Els seus representants, identificats ab l' esperit y ab las ansias de Catalunya van á las Corts, no á negocis, sincrément per la patria. Exerceixen una oposició veritat y de tot punt incorruptible. Estant ells de per mitj, els governants han de fer la farina blanca. ¿Qué no li fan? Ben car haurán de pagarho. No hi haurá per ells salvació possible.

Perque l' país que veié ab admiració l' assombrosos esforços electoral de Catalunya, emancipantse briosalement de la tutela oligàrquica y anoretant el caciquisme, ab més admiració encare contempla avuy els resultats pràctichs y positius de aquest esforç.

La teoria de la Solidaritat, conjunció d' elements heterogenis pera alcançar un fi comú, pogué ser mirada ab certa extranyesa y discutida; pero la pràctica, revelada en las darreras campanyas parlamentaries, ja no hi ha ningú que la desconeixi, y deixi de proclamarla, l' únic medi digno y eficàs de ferne feia radical de fictions y abusos, l' únic medi de constituir una Espanya nova, progressiva, seria y honrada, sobre las podridas desflasses d' aquella Espanya vella, que ja no té aguant, ni rahó de ser.

En el Panamá dels sucores s' hi estrellarà la política solapada dels predicadors de moralitat y venedors de vinagre.

Catalunya l's té l' peu á sobre, y Espanya entera, ara més que may, lliure de prevencions, curada d' enganys y ansiosas de vida nova, cooperará plena d' entussiasme, á l' acció valenta, decidida y serena de la regió llibertadora.

Una vegada més, com tantas altres, els poders centralistes ab la seva insensatés y ab la seva incunable despreocupació ns haurán donat las tres quartas parts de la feyna feta.

P. K.

El dit á la llaga

O pensavam dir res sobre l' tema de la detenció d' en Rull y altres individuos de la mateixa calanya, fins y á tant que l's Tribunals de justicia haguessin aclarit la qüestió, pero la campanya especial del periòdic *El Progreso*, per altre nom *La Gaceta dels xinos*, ens obliga á pendrehi cartas, y no certament pera ferli el joch, sino pera posar de relleu las sevas trapiscandas.

El fort del periòdic d' en Lerroux han sigut sempre l's infundis. Qualsevol fet sense importancia li serveix pera inflarlo, á copia d' insinuacions malévolas y insidiosas, d' inventacions burdias y ridícules patranyas. Pero may com ara havia abusat tant d' aquest sistema, sens dupte perque may tampoc havia tingut un coneixement tan exacte de la psicología de la seva baboya clientela.

Qualsevol que llegeixi ab una mica de detenció las embrollades elucubracions ab que d' un quant temps ensaixem de complenant la seva primera plana, ab el títol de *La verdad en marcha*, no será capás de discernir si las escriu pera lluhirse en el cultiu de la novela infundiosa ó pera posar á prova, fins al extrem més cómich, la estupides d' els lectors habituals. Ningú, que tractés de riure's d' ells, s' atreviria á amagarlos l' ou, en una forma tan barruera.

Bé es veritat que ja hi están avesats á combregar ab rodas de moli, ab la particularitat, ben extranya per cert, de que quan més grossas son aquestas rodas ab més facilitat se las empassen.

Totas las campanyas d' *El Progreso* estan buyudas en aquest motiu: lo que va fer contra Solidaritat catalana, á la qual cent vegadas doná per morta; la que va empender contra en Salmerón, á qui proclamava reventat; la qu' en honor del seu ídol hagué d' entaular quan al regressar de Madrid ab las costelles rompudes, y humides encare las parpelles de las llàgrimes que havia plorat en l' Assamblea, fugint d' acusacions tan tremendas com las que li foren allí dirigidas, no tingué cap empaig en proclamar ab

lletres negras com la seva sort y grossas com la seva barra: «*EL TRIUNFO COLOSAL DE LERROUX*.»

Els hi succeeix als lerrouxistas lo que als catòlics fanàtichs, que no necessitan raciocinar, perque tenen fé cega en el seu apóstol grotesc y en el grotesc *Progreso*, qu' es el seu evangeli.

* *

Nosaltres, fins á cert punt, preferim que l's kablenys en lloc de cultivar com avants la violència, cultívem avuy l' infundi ridícul. Si avants indignavan, avuy fan riure.

Ja ni la presumpció tenen d' engalanarse ab el mérit que avants s' atribuïen ab las seves hassanyas y valentias pinxescas. Totas las brutalitats de llençatje y de fet de que avants se glorian, pretenden que aquí á Barcelona tan sols ells tallaven el bacallà, avuy las renegan y pretenen ferlas olvidar. *Tio, yo no he sido!*—aquesta es ara la seva exclamació.

Els, mansos anyellets de la remada lerrouxista, no han trencat may cap plat ni cap olla. ¿Atropellats ells? Al contrari: atropellats y sempre atropellats.

No es cert qu' en Lerroux vaja dir may que hi havia d' haver víctimas entre l's seus amics d' avants y que era ja hora de que l' poble rebés el seu batiment de sanch. No es veritat que en els meetings y en els periòdics fessin els lerrouxistas una inaudita campanya d' excitacions y violències contra l's solidaris y sobre tot contra l' Sr. Salmerón, per si s' atrevia a visitar á Barcelona. Es fals de tota falsetat que haguessin may amenassat á ningú, ni fet l' apologia de la estaca y el revòler.

Pero ¿es qu' en Lerroux y la seva gent, que avants volien impossiblement tractant de probar á cada punt que *tenían el alma en los pantalones*, avuy, virant en rodó, tractan de fer veure que son de *pasta d' agnus*, mansos com bens y resignats com sants de fusta?

Així ho hem de creure al veure l' afany ab que *El Progreso* tracta de treure's de sobre el fard glòria de las responsabilitats contretas ab tant temps de pinxejar, tirantlo tot sobre las espalldas d' en Rull, tan bon punt ha vist á n' en Rull á la garjola, y en la impossibilitat de defensar-se.

Per això ha inventat tantas historias, esforçantse en demostrar que aquest miserables, que segons sembla exerceix l' *chantage bombistik*, no era tan sols un confident de la policia, á sou dels governadors, sinó un agent al servei de Solidaritat catalana, y autor de totes las indignacions contra Solidaritat catalana perpetradas, y fins del crim d' Hostafranchs, tot això combinat ab alguns solidaris, al sol y únic objecte de desacreditar als pobres lerrouxistas y guanyar las eleccions.

Aquesta tesis tan socorreguda se demostra afirmant que una vegada van presentarla á n' en Güell: que l' dia del atentat d' Hostafranchs va sopar ab en Marí, á pesar de que l' Sr. Marí se trobava a Palamós: qu' en Marí tenia ab en Rull continuas entrevistes, ab tot y haver declarat què no l' havia vist més que una vegada; que alguns dels auxiliars d' en Rull eran reaccionaris; y qu' en Rull gastava molt en las sevas francatzelas, senyal segura de que treya els quartos de la Junta de Defensa. Falornias y res més que falornias. D' afirmació precisa, terminant, documentada, ni una, ni mitja... Y quina necessitat hi ha de produir probas ó indicis indubitables, si l's baboyas que llegeixen *El Progreso* tot s' ho creuen?

* *

Afortunadament el número dels mansos es cada dia més reduhit y la opinió no ha donat al treball infundis d' *El Progreso* més valor que l' que realment té.

A *El Progreso* li fa mal el crim d' Hostafranchs. Per més que fassi, per més que digui, no podrá borrar de las sevas columnas la impresión benèfica que estampà l' endemà mateix del atentat. Cansat està de dir que la ferida d' en Cambó es la conseqüència lògica de la mort d' en Claveria. ¿Per ventura, donchs, en Rull estigué encarregat de venjar á n' en Claveria? ¿Per compte de qui?

Vegen quasi cert es l' adagi que diu: «Primer es atrapat un embuster que un coix.»

Pero altres son encare l's móvils que la opinió atribuixen á la desatentada campanya d' *El Progreso*. El periòdic d' en Lerroux l' ha entaulada á manera de derivatiu, en distreure l' atenció del públic, que desde la celebració de l' Assamblea estava fixada en qüestions d' una índole tan escandalosa com la referent al *chantage de Plassencia* y al copo dels 140,000 franchs enviats desde l' Argentina pel doctor Calzada pera fer la revolució.

Els factors de la *Gaceta dels xinos* devien fersse aquest càcul: Parlant de la detenció d' en Rull, y embrollantla ben bé, novelisant sobre las suposadas relacions d' en Rull ab els solidaris, inventant fets y forjant insidias probarem de distreure l' atenció del públic, y á veure si á copia de marejarlo lo grèm enterrat las qüestions que tant afectan á n' en Lerroux, evitant que tingui de rendir uns comptes cada dia més climatéricas y de donar unes explicacions á cada moment més difícils.

Pero, en lloc d' enterrar aqueixas qüestions, lo que han fet és tirarse terra als ulls.

Perque mentres per una part funcionarán els tribunals de justicia, per altre costat actuarán els tribunals d' honor, y l's fallos dels uns y dels altres no poden pas esperarlos ab tranquilitat els que tants motius tenen pera teme'ls.

P. DEL O.

Tots els infundis de *El Progreso*, respecte al atentat de Hostafranchs, estan desvanescuts per las declaracions que publicà *El Intransigente* de Madrid, el dia 20 de abril:

Y el cas es el siguiente—escribia l' periòdic d' en Lerroux:—*La muerte de Clavería ha sido el origen del atentado que tanto se comenta ahora. Esta exacerbación de las pasiones políticas y esa irritación del espíritu popular, en virtud de los cuales se dispararon*

los tiros contra el coche ocupado por los Sres. Salmerón y Cambó, no ha tenido, seguramente, otra causa, que el asesinato cobarde, ruin y alevoso del desdichado Clavería, asesinato que dió nuevo pasto al fuego de las indignaciones, y que acabó de enardecer los odios terribles, furiosos e implacables de la política barcelonesa.

Mes clarament no pot dirse per qui tenia autoritat per afirmar-ho, que l' atentat de Hostafranchs sigüé un acte de venjança realitat pels lerrouxistas.

* *

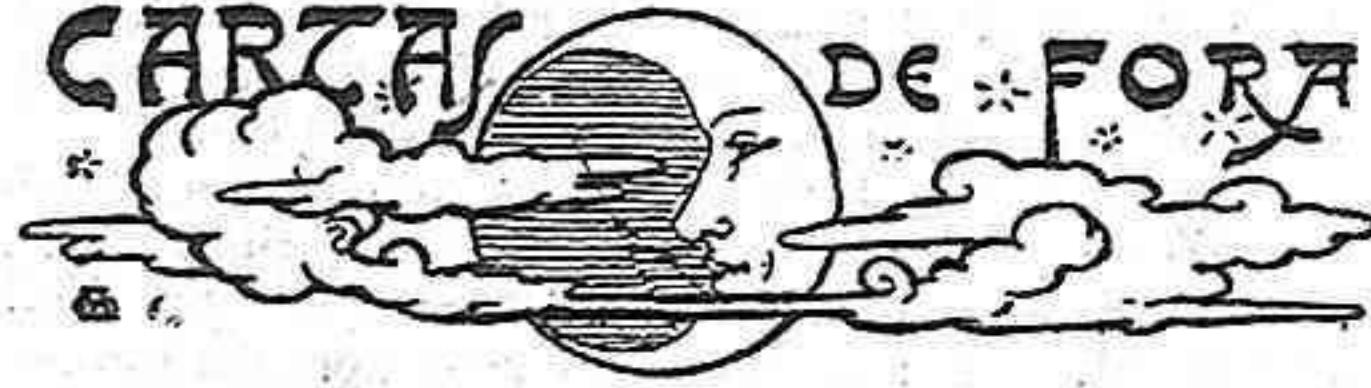
Seguint l'exemple del gran apòstol, els diputats solidaris deurià escampar-se per tot Espanya.

La sahó hi es: la sembra arrelaria y la cultura no podràs menys de ser esplèndida.

¿Que per ventura els oligàrcas centralistes no 'ns donan les tres quartas parts de la feina feta?

El dissapte al vespre, s'inaugurà el nou local que'l Centro de Unió Republicana del Distrito 7.º ha instalat en uns grandiosos baixos del carrer del Marqués del Duero, al costat del Teatro de las Delicias y enfront del Condal. Al efecte se celebrà un meeting que's veié extraordinariamente concurrat, pronunciàt eloquents discursos els Srs. Tarragó, Clemen, Rahola, Roig y Pruna, Layret, Roca y Roca y Corominas. Tots els oradors siguieren aplaudits ab entusiasme, sobre tot al parlar en defensa de la Solidaritat catalana, y en contra de la política insensata y perturbadora dels detractors del Sr. Salmerón.

L'acte resultà grandioso. Els que creyan que'l Paralelo era imperial, després de les dos últimes eleccions y de la brillantes que s'ha inaugurat el nou local del Centro de Unió Republicana, s'hauràn de convencer de que allí ha caducat l'imperi d'en Lerroux, y que aquella important barriada es eminentment y conscientment republicana de la idea y no dels homes que pretenen explotarla.

AIGUAMURCIA, 14 de juliol

Tením en aquest municipi un llogaret qu'és diu Los Pobles, en el qual hi tenen un ministre ó pa-pa de ànimes, que vol els candidats per forsa.

Te uns sentiments de primera y es de una conducta intachable: el que no's confessa no'l deixa ser padri; el que blasfema—segons diuhem—per ell fa mes pecat que matar á un pare, y el que va al ball, fa mes ofensa á Deu que no anar may á missa. Tot perque se li ha posat la filoxera á la vinya, que al cap de vall ell se l'ha buscada.

Treu foch pels caixals. Son algo aficionats al cant en dit barri y en sa majoria republicans de arell, y entonen unes coplas que'n diuhem *Les Caputxes*, las quals aludeixen á la invasió que ens ferèn els pobres caputxinets de Filipines; y es tan el bo que li donan, que els vol fer callar per forsa, imposantse personalment com si fos un Batlle de R. O. el Gobernador del poble. Quan la cosa va afinada no surt ell; surt una espècie de mató que's deu haver buscat y fa les funcions de pessa.

Ara's diu que s'haurá de tancar y no sortir may de casa; però lo millor que pot fer es guillar. Consell de amich que li donén de franch.

MANRESA, 15 juliol

Els socis del Ateneu Obrer d'aquesta ciutat estan d'embrabona; puig que pe'l mer fet de anar á sentir ahir un predicó que en forma de drama ls va endil·sar un ensotanat de desde l'escenari d'aquesta societat, els han concedit 40 dies d'indulgència y no sé quina ganga més.

Lo qu'es de sentir es que sols hagi tocàt a cada un d'ells 40 dies. Es veu que la cosa estava feta per un centenar; però fillets de Deu!, al sentir farum d'indulgències y altres lleminadures, el local va omplir de gent extranya y fréstege, ahont diuhem que s'hi veyan llanuts, escolans, ratas de sagristia, carlinots y altres gorros d'aquest estil, y la concessió no va arribar á mitj, ja que era per tots els concurrents.

Pero tingan paciencia els socis del Ateneu: això es sols ensalivar; un altre dia ja's procurarà que la cosa siga més esplèndida, encare que s'hagi d'afegir al final del drama una part de rosari.

Ab solemnitats artísticas com la deahir, no hi ha dubte, l'Ateneu anirà molt lluny.

PORT DE LA SELVA, 11 juliol

L'escarabat del nostre poble es fort de gènit com don Lacandro, puig el dijous passat ab un altre escarabat, fill d'aquesta població, varen renir, no se sab per què: el cas es que en el moment que aquest sortia de la sagristia, revestit per anar á celebrar la missa, li va fer agapar els ciris y li va donar unas quantas bofetades, fentli caure lo que tenia entre mans per terra.

Diumenge predicarà que devém perdonar als enemichs, com feya Jesucrist, que ell ja's perdonà ab una bona partida de catelladas.

L'escolament d'Espanya

Las oligàrquies monàrquiques encarregades de munyir la vaca tísica de la nació, se feu un títol de glòria, presentant els augmentos progressius que han obtingut en la recaudació de contribucions, rendas y tributs, durant l'últim quinquenio.

Aquí té reunida, la vaca tísica, tota la llet y tota la sanch que li han escoregut:

Exercici de 1902.—1.014 milions de ptas.

Id.	1903.—1.032	id.	id.
Id.	1904.—1.033	id.	id.
Id.	1905.—1.027	id.	id.
Id.	1906.—1.097	id.	id.

Total en el quinquenio:—5.203 id. id.

* *

Perdudas las colonies, reduïts els mercats, degut el treball productiu, ensenyorida la miseria de tota la nació, contants regions enteras que han patit de fam, havent adquirit l'emigració de brassos útils proporcions aterradores, se treu de la pobra vaca cada dia més llet y més substància.

Com més extenuada, ab més forsa y violència la munyeixen.

Això es l'escolament de la nació.

* *

Y quinas ventatjas reporta l'país dels immensos sacrificis que se li imposan?

D'obras públicas á penas se'n efectúan; la inscripció es desatesa; tots els serveys son deficientes y rutinarios. La major part més que serveys son moles i fàcils. ¿En què s'inverteix questa massa enorme de diners? ¿Qui se la surrupa questa enorme cantitat de llet?

* *

Si voleu saberho consulteu el pressupost de gas-

tos. La major part se'n va en inutilitats y despilfarros. L'Espanya morta s'està xuclant á la Espanya viva.

A costa d'aquests sacrificis impossibles els oligàrquies ens dedican la eterna comèdia de les seves rivalitats, batucessas y crisi's orientals; una comèdia abominable, de la qual tothom n'aparta ja la vista ab horror y'l ventrell ab fàstich.

* *

Pot això continuar?

No's tornarà folla d'una bona vegada l'escorreguda vaca tísica? No recordarà en un instant de suprema salvació que las vacas tenen la defensa al cap?

¡Ah! Ab un sol cop de cap que dongués n'hi haurà prou per acabar ab una explotació, que ha arribat ja als últims extrêms de lo intolerable.

P. DEL O.

Els nostres rrrevolucionaris

(AL PLÀ DE LA BOQUERIA)

—¿Qué me'n dius d'això que passa?
—¿Qué te'n haig de dir... Que ja no hi ha modos, ni vergonya, ni opinió, ni dignitat, ni principis, ni altruisme, ni...

—Mestre, ja veig que vas als mitins: tots aquests termes son coses que sentis allà.

—¿Que no hi vas tú, per ventura?

—¿Y tú m'ho preguntas? ¡Ay!

—No me'n costa pochs ni gayres de quarts y quarts de jornal l'assistir-hi cada vespre!

—Pero, es lo que ja estich fart de dirlo als amics del grup: passém el temps enraihonant, y aquí lo que's necessita es donar el cop.

—¡Encertat!

—Veig qu'ets dels meus. ¡Prou retòrica!

—Prou discursos retumbants!

—¡Prou orengas incendiaries,

sense altra finalitat

que obligarnos á fer gasto al café, pera apagar el foix interior que 'ns crema!

—¡Tócalo!... Estém tants á tants.

Pensas com jo.

—¡Per supuesto!

—¿Qué se'n treu de perorar?

—¡Fets, fets!...

—O desfets.

—Jo opino que, tal com las cosas van, ja únicament pot salvarnos la revolució

—Social.

—Una revolució fonda que emancipi el quart estat...

—Y el quint, y el sisé, y el séptim...

—¿Vols dir que d'estats n'hi ha tants?

—No ho sé; pero això no importa: la qüestió es no retardar el moment de la neteja.

—Ja tens programa tu?

—¡Y tal!

Mira si pot ser més maco:

—Amortisió del pà;

—la propietat, abolida;

—liquidació universal

y destrucció obligatoria.

—¡Admirablement xafat!

Parlás com en Careaga,

que ja es sapiguer parlar.

De tots modos, quan ressoni el crit qu'estim esperant,

¿no' sembla que convindrà una miqueta de sanch?

—¿Cóm s'entén una miqueta?...

—Molta se'n ha de vessar!

Contantho aixís per en l'ayre,

per fe'un papé un xich com cal davant dels pobles que 'ns miran,

s'han de tallar cent mil caps.

—¿No més?...

—Si't sembla, posémho a mitj milió. Després hi ha que arrasar dotze cents temples,

set dotzenas de palauis

y 'ls convents que corresponguin.

—¿Y 'ls bancs?

—No n'ha de quedar ni un sol ab totas las potas.

—¡Bravo! Ara lo principal es que això no tarda massa.

—Viu tranquil; no tardara.

—¿Que 's creus que dormím? El grupo ho té ja tot preparat:

las armas, els pòts de l'arnica,

las caixas per enterrar els interfectes que cayguin...

no' s'ha olvidat ni un detall.

—El Gobern, hi ha que preveureho, defensàr com un brau la escudella...

—¡Pobre lassaro!

Ell, y tots els seu caballs,

y la seva artilleria

y 'ls seus barcos, ja veuràs com d'una sola bufada els deixem pulverisats.

—¡Ets un lleó!

—¿Y tú? Confio en que també...

—¡Pots contar!...

Pero... ¡calla!...

—¿Qué?

—Aquell gura

notó que 'ns está mirant d'una mena de manera...

—¿Ens haurà sentit?

—¡Qui sab!

—Pel que pogués ser, desfilen.

—Sí, noy; no val á badar.

Y sens ni sols despedirse,

grocs y casi tremolant,

ab tant brillar les llavacan,

que als cinch minuts mal contats l'un d'ells ja es al Fuerte-Pío,

l'altre més enllà de Sans.

¿Gatzara continua ó qué?

L'aventura ocorreguda al saragatero MacLean es una de les més divertides que s'han vist al món, desde que al món hi ocorren aventures.

—No la saben?

El Raisuli, aquell dignissim bandoler moro que tan empitat té mesos há al pobre Abd-el-Azis, s'empenyava en no volerse sometre. Y com si això es poch, s'empenyava ademés en continuar exercint las seves habilitats, ara saquejant á un turista, ara assassinant á un conductor de la correspondència, ara incendiant un poblet que havia tingut l'avantatge de negarse á pagarla la contribució.

Indignadas, no sé si de veras ó de broma, las grans potencies d'Europa, enviaven queixa tras queixa al atribut del Marroc.

—Això del Raisuli no pot anar. D'una manera ó d'un'altra has de mirar de reduhirlo á la obediència.

—Prou que ho miro, pero no puch.

**Círcul d' Unió Republicana del districte seté
inaugurat el passat dissapte**

Vista del edifici ahont está instalat el Círcul.

Individuos de la Junta Directiva.

El Socialista, de Madrid, després de fer l'autopista, assegura que morí envenenat per la seva propia salsa corrossiva.

Y ocupantse del seu testament, afegeix lo que era à llegir: «Pero lo peor del caso es que ha muerto dejando de pagar dos semanas á los operarios de la imprenta.»

Ab una cosa ó altra s'ha de conéixer que l'amo del difunt es un amic del obrer. Sols entre amics se pot pendre la llibertat y la franquesa de no parlarlos lo que se's deu. Y, segons sembla, l'amo d'*El Intransigente* d'amichs aixís cada dia'n té més.

Contra els que diuhen qu'Espanya es un país africà, ell està emprenyat en omplirla d'inglesos.

Y després dirán que no traballa per la cultura de la nació y per la millora de la rassa!

D. Melquides Álvarez es, segons sembla, advocat assessor de la Companyia dels Sucraires.

Tenim, donchs, dret á esperar que pronunciará un d'aquells discursos tan admirables cantant las glòries de la patria espanyola degudament ensucrada.

¿Qui, com D. Melquides, pot dir avuy que té les dotes oratorias á punt de carmetlo?

L'altra tarda en Dato, aprofitant la distracció dels

diputats, va fer aprobar per sorpresa, sense discussió, la llei sobre la colonisació d'Espanya.

Oh, campaneta presidencial, que n'ets de maravillosa!

Ab el batall serveixes pera cridar al ordre als diputats, en canvi sense'l batall pots ser utilisada com un cubilet de prestidigitador.

Res de soroll, y manos limpiaus.

Ha mort á Castelló de la Plana Victoriá Fabra (a) Cosí, que era'l veritable *pantorrilles*.

Cacich de cos enter, usava calsa curta, y enseñantlas sempre, s'presentava en els centres polítics de Madrid, y alternava ab els grans personatges de la restauració.

D'aquí el sobre-nom de *Tío Pantorrilles* que li van treure, y que, desde llavoras, se va fer extensiu á tots els cacichs d'Espanya.

Mal any pera'l *pantorrilles*. Als uns la mort se's ne porta; als altres la Solidaritat els fon.

Sic transit gloria mundi.

SOLUCIONES

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO XARADAS.—I. En-te ni-men-ta-da.—II. I-nes-pe-ra-da.

Han endevinat totes ó part de las soluciones correspondents al número anterior, els caballers: Hipòlit Nadal y R. Bassaganyas, Pepet de Pobleda, Moka Soka y C.ª, M. Torrent (a) Antílloxouista, Minguet, y R. A. (a) Pau de las calzas Curtas.

ENDEVINALLAS

**ANIVERSARI
XARADA**

Ja fá un any, y me'n recordo igualment com si fos ara; tant es aixís, que m'inspira l'escriure aquesta xarada.

Eran las vuit del matí.

Al despatx tots esmorzavam quan entrà el senyor Peret dient que, *tercera-girada* la Rambla de Canaletas, á la vora d'una escala, acabava d'agafar una *tot y qu'* era mascle.

Nosaltres al sentit aixó,

com si'n fos consigna dada plegats varem alsàrnos, y allàvors, ab *prima-quarta* sèria, va dir si volíam per dos pessetas comprarla; que tenia molts colors

en el cap, també á las alas, y, vamos, que *tres-partida* quatre d's débò una ganga.

—Be, vejemla—alguns van dirli.

—Hu que podria escaparse y al seu *quart-dos-quart-partit* tornaria altra vegada á correr.

—No tingui por,

tancarem las portas.

—¡Barba!

Un cop tot va estar tancat, el mocador que portava á la mà, lo va descloure ab molt cuidado y caxassa.

Tots miravan, encantats, que acabés de desplegar-se, més ioh Deu! qui acudit: ¡sabs lo que va resultarne? Que per sé'l sants ignocents, de tots va volgver rifarse, puig á dins del mocador hi duya... una butifarra.

J. MONTABLIZ

CONVERSA
—Diu que diumenge vas anar á esmorzar á fora?
—Si, noy, y varem coure las costelles sota un pi. Era un lloc de lo més delicios que pugas imaginarte.
—Y cap ahont era aixó?
—Pels voltants del poble que t'he dit.

T. RUSCA

GEROGLIFICH
I
desgracia
N O
I
100
MOKA SOKA Y C.ª

Caballers: L. Buñol, A. Q. R., Elías Montoli, Un que té 18 anys y festeja, Un blanench, Eduardo Saló, Joseph Morell, Anton Quer, Bruno Nadal, Minguet, Carté, y R. A. (a) Pau de las calzas curtas: No farem res.

Caballers: Pepet de Pobleda, Peré Romaguera, Georges Catalauni, Visca la barretina!, Moka Soka y C.ª, Mr. Germain Lacai, P. de Reig, y Un peix del Port: Fet!

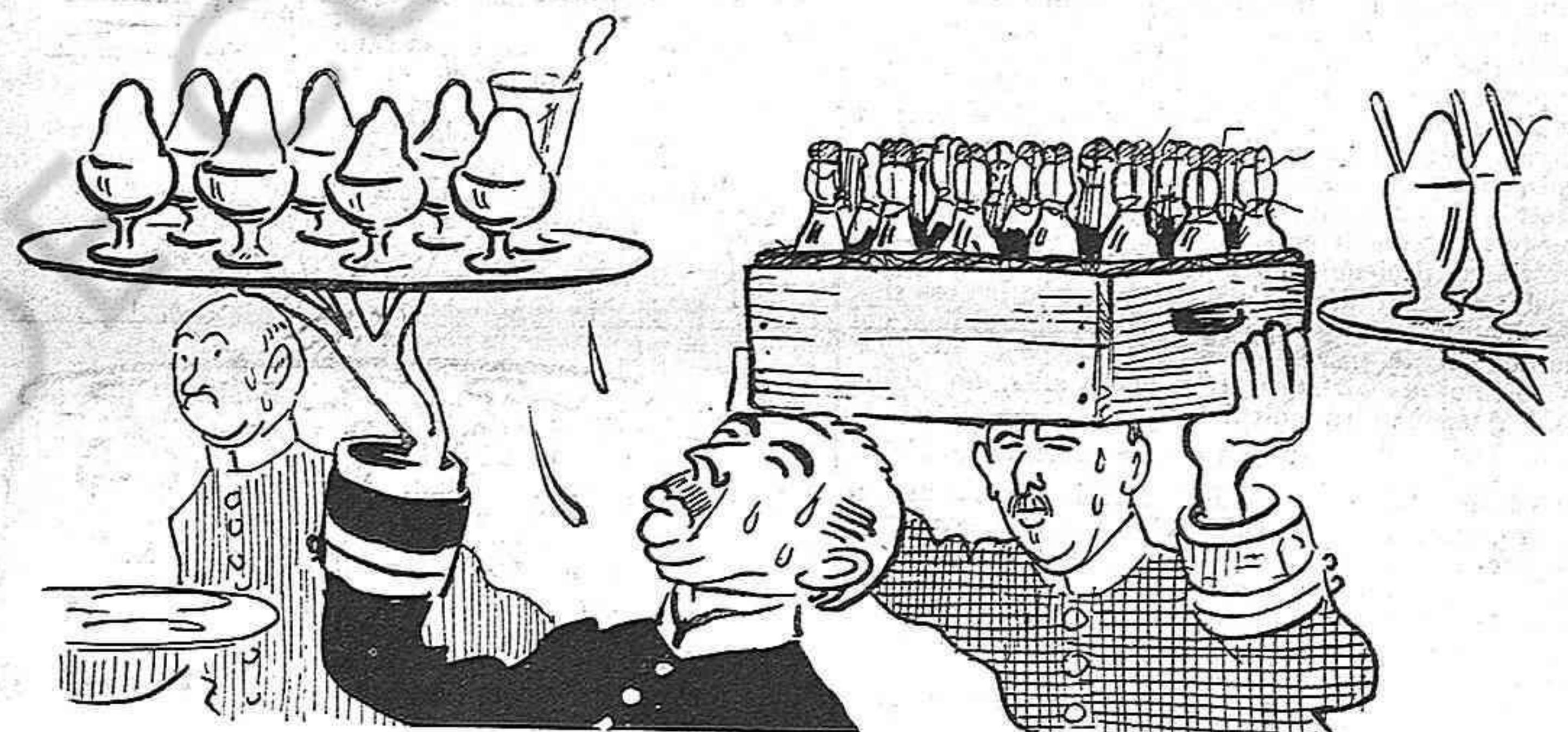
Caballer: M. Piñol: Està ben observat, pero res més.—Tres calandris de Masnou: A pesar de tot, s'han extraiat. Si tenen el gust de repetir l'enviò...—S. Riudevalas: ¿Que no ho sab, sant cristià, que l'sonet ademés dels catorze versos, ha de tenir algunes altres condicions?...—Enric Bonagriga (a) Suat: Efectivament, va sucehir lo que vosté suposa. Pot enviarlo novament. De lo altre..., no hi ha de què.—Joan Pascual: No hi ha res pitjor que un sonet dolent. Prengui aquesta màxima per norma... y endevant!—D. Llop: Què vol que li digui! Escriure *Ermosa* aixís sense h, me sembla una cosa molt *hilietja*.—Juan Salas: També es dels xinos, vosté... Créguim, tal·lis la cuia.—Lluís del Calbo: Està ben versificat, pero no diu res de nou.—Lluís Sureda: Es massa trist per un periòdic festiu.—Tomás Martí: El tenir 14 anys no dispensa el fer versos detestables.—Frescor: Tener poca picardia.—A. J. P.: Grans merçés.—El Compte de la Verola: D' aixó de compordre versos, vosté no's sab ni las reglas mes rudimentàries.—El Correspondent (Bellvè) Se'veixis firmar ab nom y apellidos, ó en cas contrari no faré el mes petit cas de lo que 'ns digui.

Imprenta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch Lorilleux y C.ª

La defensa del sucre ó en Maura no vol tancar las Corts

Aixó sí, pera que la calor no molesti als pares de la patria, á la presidencia hi colocarà una dutxa.

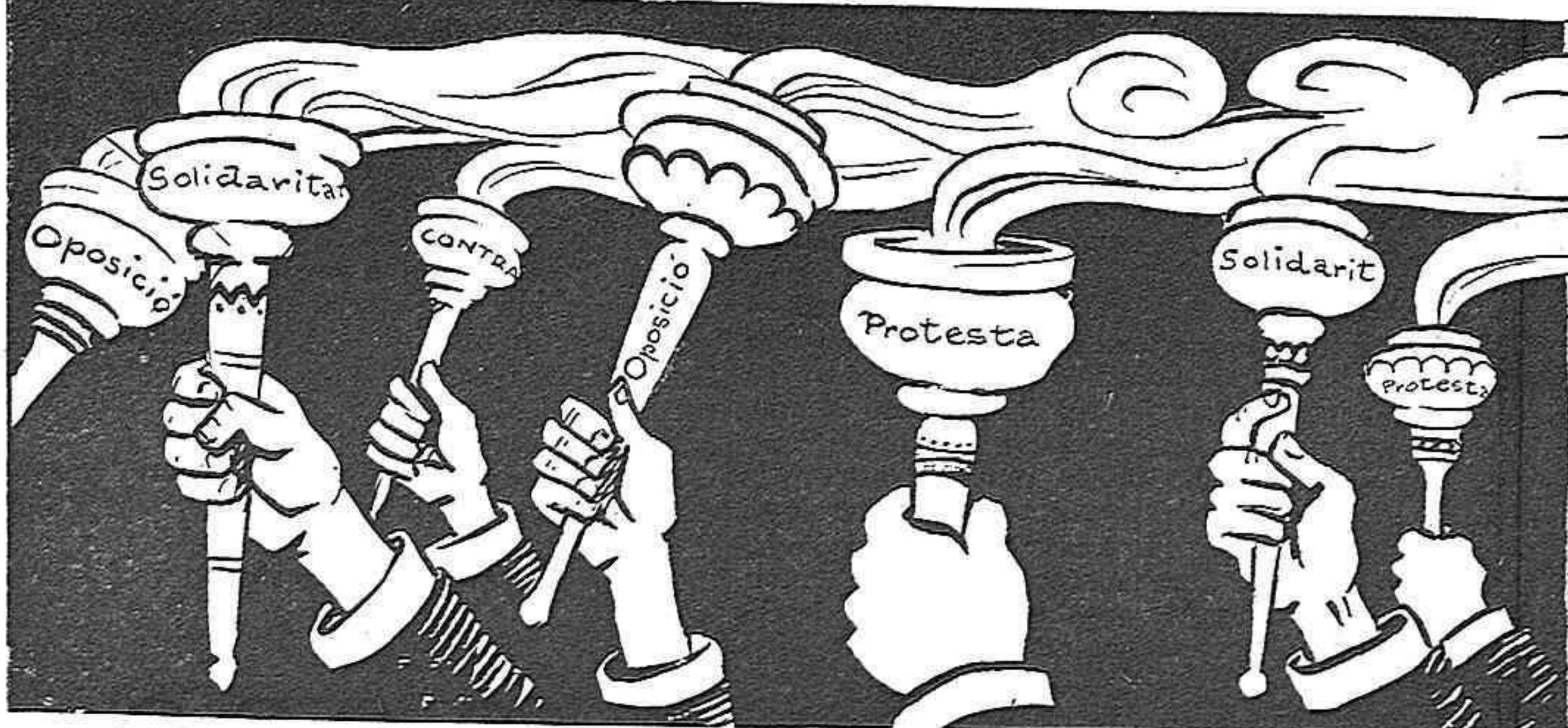
Criats diligents estarán continuament fanant d'aquí per allá, oferint als diputats tota mena de refrescos.

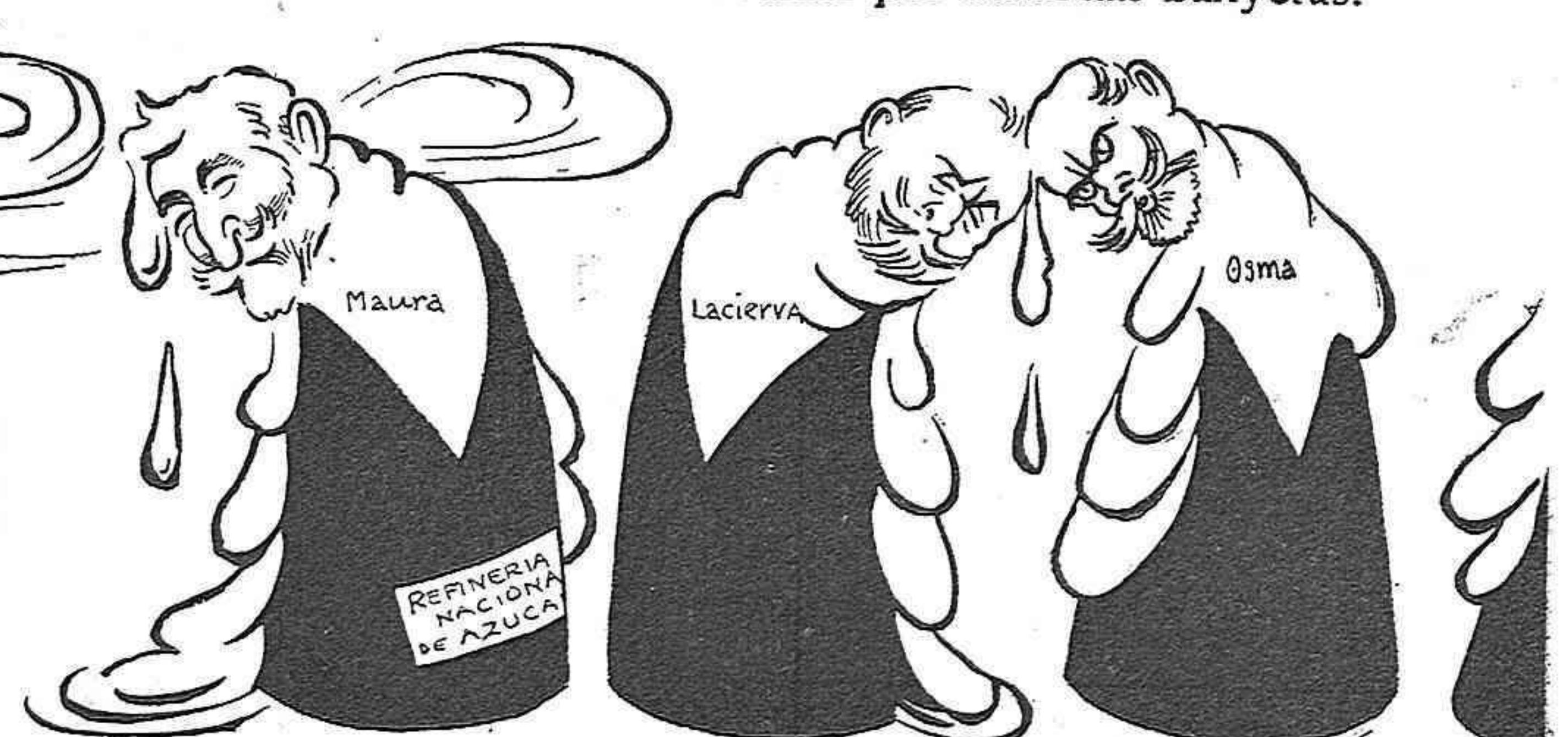
S'autorisarà l'assistència á las sessions ab indumentaria de platja.

Els banchs serán substituïts per cómodas banyeras.

A pesar de lo qual, en Maura no sortirà ab la seva, perque'l foix de la oposició no pararà un moment de cremar.

Y al fi el pobre ministeri's fondrà, derretit y empastifat ab el seu propi sucre.